

механізми підтримки бізнесу в постраждалих регіонах, включаючи пільгові кредити та відшкодування податкових зобов'язань.

Статистичні дані за 2024 рік свідчать про значні позитивні зміни в бізнес-середовищі України. Більше 40% господарських суб'єктів, що функціонують у постраждалих регіонах, активно працювали над відновленням своєї діяльності. Однією з ключових тенденцій стало впровадження цифрових податкових платформ: понад 60% підприємств у відновлювальних регіонах перейшли на нові системи. Це не лише спростило процес звітності, але й значно зменшило кількість помилок, що, в свою чергу, підвищило загальний рівень збору податків. Згідно з даними уряду, понад 30% підприємств у цих регіонах змогли отримати пільги на загальну суму понад 15 мільярдів гривень. Ці заходи стали важливими для підтримки бізнесу в умовах економічних викликів. Завдяки цифровізації, більше половини суб'єктів підприємництва перейшли на автоматизовані системи податкової звітності, що суттєво зменшило навантаження на податкову службу і ще більше збільшило обсяги збору податків. Крім того, протягом 2024 року спостерігалось зростання кількості новостворених бізнесів на 10% у порівнянні з попереднім роком. Це свідчить про відновлення економічної активності та оптимізм підприємців у майбутньому. Таким чином, рік став важливим етапом для розвитку бізнесу в Україні, незважаючи на складні умови [4].

Зміни в оподаткуванні під час воєнного стану в Україні стали важливими інструментами для забезпечення економічної стабільності та підтримки бізнесу в умовах війни. Пільги для підприємств, автоматичні податкові канікули та цифровізація податкових процесів дозволили багатьом підприємствам адаптуватися до нових умов і зберегти свою діяльність у складний період. Протягом 2022-2024 років уряд України зажив достатньо заходів для підтримки бізнесу, зокрема малого та середнього, через запровадження пільг, автоматичних податкових канікул та механізмів компенсації збитків. Ці кроки допомогли підприємствам адаптуватися до надзвичайних умов і зберегти економічну діяльність в умовах війни.

Література

1. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 15 березня 2022 року № 2120-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text>.
2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану: Закон України від 30 червня 2023 року № 3219-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3219-IX#Text>.
3. Оподаткування підприємств в Україні. URL: <https://buh.ua/ua/taxation-of-enterprises>.
4. НАБУ. Макроекономічні показники. URL: <https://nabu.ua/ua/makroekonomichni-pokazniki.html>.

УДК 658.15

Носенко Дарина Олександрівна, студентка

Науковий керівник: Свистун Л.А., к.е.н., доц.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Управління фінансовими ресурсами є актуальним питанням для розвитку суб'єктів малого та середнього підприємств, так як правильний підхід дозволить зміцнити їх фінансовий стан в нестабільних умовах сьогодення для мінімізації ризиків. Розроблення та реалізація стратегії, вдосконалення форм управління фінансовими ресурсами може істотно покращити результативність діяльності. На даний момент часу в країні спостерігається зростання вартості запозичених коштів, інфляційних процесів, нестабільності цін на сировину та комплектуючі, що означає для вітчизняних виробників – треба нарощувати власні фінансові ресурси та залучати додаткові ресурси із зовнішніх джерел фінансування.

До складу найважливіших управлінських завдань належить випереджувальне виявлення випадкових перетворень, пов'язаних із руйнуванням планів щодо управління фінансовими ресурсами та прийняття заходів з оперативної та адекватних протидії небажаним змінам або сприянню використанню перспективних можливостей, що виникли.

Процес управління фінансовими ресурсами підприємства можна розглядати як послідовність управлінських дій, спрямованих на визначення цілей, вибір форм і джерел залучення фінансових ресурсів, а також розробку різних методів впливу та контролю, організації та оптимізації використання можливостей для досягнення цих цілей.

Серед управлінських завдань, які вирішуються в рамках цього процесу, можна виділити:

— Проміжні завдання, що полягають у забезпеченні безперервного отримання необхідних фінансових ресурсів у встановлені терміни та на визначених умовах.

— Кінцеві завдання, які мають на меті створення умов для акумуляції фінансових ресурсів, достатніх для фінансування досягнення стратегічних цілей загальноекономічного розвитку. При дослідженні управління фінансовими ресурсами впливає необхідність розробки вдосконаленого механізму фінансовими ресурсами, що відповідав би сучасним умовам господарювання.

Механізм управління фінансовими ресурсами розкривається через предмет, об'єкт, суб'єкт, мету, принципи, методи (рис. 1).

Рис. 1. Структурні елементи механізму управління фінансовими ресурсами

Ефективне управління фінансовими ресурсами реалізується в рамках фінансового механізму. Аналіз теоретичних аспектів сутності фінансового механізму та його управління дозволяє виокремити багатогранність досліджуваної теми, що свідчить про те, що науковці оцінюють структуру фінансового механізму з різних перспектив.

Зазвичай структуру фінансового механізму формують п'ять взаємопов'язаних елементів:

1. Фінансові методи: Це способи впливу фінансових відносин на суб'єкти господарювання, що забезпечують управління рухом фінансових ресурсів. Сюди входять планування, прогнозування, кредитування, оподаткування та страхування.

2. Фінансові важелі: Це інструменти, які реалізують фінансові методи. До важелів належать прибуток, доходи, амортизаційні відрахування, фінансові санкції, орендна плата, процентні ставки за кредитами та депозитами, дивіденди тощо.

3. Правове забезпечення: Це сукупність законодавчих актів, постанов, наказів та інших правових документів, які регулюють функціонування фінансового механізму.

4. Нормативне забезпечення: Включає інструкції, нормативи, норми, тарифні ставки та методичні вказівки, які підтримують роботу фінансового механізму.

5. Інформаційне забезпечення: Це різноманітна економічна, комерційна, фінансова та інша інформація, необхідна для ефективного функціонування фінансового механізму.

Забезпечення ефективності системи управління фінансовими ресурсами підприємства великою мірою залежить від стратегії, яка має об'єднуватися з конкретним планом дій на певний період. Це дасть додатковий поштовх для правильних, зважених рішень в перспективі розвитку та адаптації до умов сьогодення.

Таким чином, на нашу думку інноваційне управління фінансами має багато переваг. Прийняття виважених управлінських рішень первона мірою створить ту матеріальну базу для здійснення підприємством своєї функції на ринку – забезпечення потреб користувачів. Система управління фінансовими ресурсами підприємства, яка описує характеристики та етапи управління, включає інструменти залучення фінансових ресурсів та алгоритм їх розподілу між різними конкурентними напрямками використання. Вона потребує адаптації до сучасних умов та врахування можливій появи зовнішніх факторів непрямого впливу.

Література

1. Поліщук Д.С. Напрями оптимізації джерел формування фінансових ресурсів підприємства у сучасних умовах. Сучасний стан та перспективи розвитку фінансової системи України: збірник наукових праць XII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (16 червня 2023 р.). Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2023. 431с.
2. Маслак О., Яковенко Я., Сокурєнко П. Теоретичні і практичні аспекти стійкого розвитку підприємств в умовах невизначеності економічного середовища. *Молодий вчений*. 2017. № 4 (44).
3. Дикань Л. В. Стратегічне управління фінансовими ресурсами промислового підприємства. *Фінанси України*. 2018. № 3.
4. Бердар М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства на основі логістичного підходу. *Актуальні проблеми економіки*. 2018. № 5 (83).

УДК 658.155.2

Резнік Анастасія Владиславівна, магістрантка

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Одним з найважливіших показників, які характеризують фінансовий стан підприємства, є стан розрахунків з дебіторами і кредиторами. Часто на підприємствах внаслідок несвоєчасної оплати покупцями товарів виникає дебіторська заборгованість.

Дебіторська заборгованість – це сума грошей, яку підприємство очікує отримати від своїх дебіторів, тобто осіб чи організацій, яким воно надало товари, послуги чи позики, але які ще не оплатили за них. Зазвичай дебіторська заборгованість виникає в результаті кредитних продажів або наданих послуг з відстрочкою платежу.

Існують різні підходи науковців до визначення сутності поняття «дебіторська заборгованість»:

Таблиця 1

Підходи до трактування поняття «дебіторська заборгованість»

№ з/п	Група авторів	Сутність підходу до визначення поняття
1	А.Ф. Вещунова, А.Ю. Редько та П(С)БО 10	До дебіторської заборгованості відносять лише грошові кошти до оплати
2	Л.Е. Алексєєва, О.М. Бандурка, І.О. Бланк	Визначають дебіторську заборгованість як борги
3	Г.Г. Кирейцев, І.Бернар	Розуміють дебіторську заборгованість як вимоги щодо оплати, тобто боргові вимоги є еквівалентом боргу тієї особи, на яку покладається виконання обов'язку. Як і борги боргові вимоги розглядаються з точки зору терміну їхнього виконання
4	М.В. Кружельний, В.Г. Лінник	Під дебіторською заборгованістю розуміють права на повернення боргу
5	Н.В. Дембінський, І.А. Єфремов, Ю.С. Ігумнов	Визначають дебіторську заборгованість як кошти у розрахунках
6	В.Ф. Палій, В.В. Палій	Визначають дебіторську заборгованість як вкладення в обігові кошти
7	Ф.Ф. Бутинець, С.Л. Береза	Під дебіторською заборгованістю розуміють суму заборгованості дебіторів на певну дату

У бухгалтерському обліку дебіторська заборгованість відображається в балансі компанії та є активом, оскільки свідчить про грошові кошти, які підприємство має отримати в майбутньому. Зростання дебіторської заборгованості може сигналізувати про проблеми з платіжною дисципліною клієнтів або знижувати ліквідність компанії.

Згідно з даними Державної служби статистики України, стан дебіторської заборгованості українських підприємств у 2022–2024 роках показує значне зростання, зокрема у секторах торгівлі, промисловості та сільського господарства. Через вплив воєнних дій підприємства втратили значну частину своєї клієнтської бази, що призвело до збільшення термінів оплат за надані товари та послуги. За даними на початок 2023 року, обсяг дебіторської заборгованості в промисловості зріс на 18% порівняно з попереднім роком, у той час як у сфері сільського господарства – на 25%. Це свідчить про загальне збільшення фінансового навантаження на підприємства через високі ризики неплатежів та обмежений доступ до ресурсів.

Крім того, зростання частки безнадійної заборгованості свідчить про складну ситуацію з платоспроможністю контрагентів. У 2023 році показник протроченої дебіторської заборгованості в